

Έθιμα της Μεγάλης εβδομάδας σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας

Τα Πασχαλινά έθιμα του Ελληνικού λαού έχουν την δική τους σφραγίδα, αξία και ποικιλία και έχουν όλα τις ρίζες τους σε παραδόσεις αιώνων ή ακόμη και χιλιετηρίδων.

Μεγάλη Δευτέρα

Τη Μεγάλη Δευτέρα σε όλη την Ελλάδα ξεκινούν οι ετοιμασίες στα σπίτια για τον εορτασμό του Πάσχα. Στα χωριά, κυρίως ασπρίζονται με ασβέστη οι αυλές και οι γλάστρες βάφονται κόκκινες. Σε κάποιες περιοχές οι πιστοί συνηθίζουν να τρέφονται μόνο με ψωμί και νερό έως τη Μεγάλη Πέμπτη το πρωί, που λαμβάνουν τη Θεία Κοινωνία.

Μεγάλη Τρίτη

Η μέρα αυτή είναι αφιερωμένη στο καθάρισμα του σπιτιού. Στη Θάσο αναβιώνει το πανάρχαιο έθιμο «Για βρεξ' Απρίλη μ'», όπου χορεύονται παραδοσιακοί χοροί. Στην Ιερισσό της Χαλκιδικής έχουν το έθιμο «Του μαύρου νιου τ' αλώνι». Μετά την επιμνημόσυνη δέηση και την εκφώνηση του πανηγυρικού, οι γεροντότεροι αρχίζουν το χορό. Σιγά-σιγά πιάνονται όλοι οι κάτοικοι και συχνά ο χορός έχει μήκος τετρακόσια μέτρα.

Μεγάλη Τετάρτη

Σε κάποιες περιοχές της Ελλάδας, οι γυναίκες πηγαίνουν στο Μεγάλο Ευχέλαιο έχοντας μαζί τους μια σουπιέρα με αλεύρι. Σε αυτό στερεώνουν τρία κεριά, τα οποία καίνε κατά την τέλεση του Μυστηρίου. Το αλεύρι αυτό το χρησιμοποιούν για να φτιάξουν τα πασχαλινά κουλούρια την επόμενη ημέρα.

Μεγάλη Πέμπτη

Τη Μεγάλη Πέμπτη το κύριο έθιμο είναι το βάψιμο των κόκκινων αυγών και ζύμωμα των τσουρεκιών. Αυτήν την ημέρα οι νοικοκυρές δεν πλένουν, δεν απλώνουν ούτε κάνουν άλλες δουλειές στο σπίτι.

Στη Λήμνο, το πρώτο πασχαλινό αυγό είναι της Παναγίας και το τοποθετούν στο εικονοστάσι.

Στη Σίφνο, οι γυναίκες φτιάχνουν τα λεγόμενα «Πουλιά της Λαμπρής», που είναι κουλούρες σε διάφορα σχήματα πουλιών ή ζώων, τα οποία είναι στολισμένα με κόκκινα αυγά.

Στη Δυτική Μακεδονία, οι γυναίκες απλώνουν στο μπαλκόνι κόκκινα πανιά.

Θράκη: Στην Θράκη, ένα σημαντικό έθιμο είναι και το «κάψιμο του Ιούδα». Σύμφωνα με το έθιμο αυτό, τα παιδιά αφού φτιάξουν το ομοίωμα του Ιούδα, το περιφέρουν από σπίτι σε σπίτι και ζητούν κλαδιά. Αυτά θα τα χρησιμοποιήσουν την Μεγάλη Παρασκευή μετά την περιφορά του Επιταφίου, όπου βάζοντάς τους φωτιά θα «κάψουν» τον Ιούδα.

Αράχωβα: Σημαντικό έθιμο στην Αράχωβα, είναι η περιφορά της εικόνας του Αγίου Γεωργίου. Ανήμερα του Πάσχα, ντόπιοι ντυμένοι με παραδοσιακές στολές, περιφέρουν την εικόνα του Αγίου, ενώ την επόμενη ημέρα πραγματοποιείται ο αγώνας των γερόντων. Διάφοροι άνδρες μεγάλης ηλικίας, ξεκινούν έναν αγώνα σε ανηφορικό δρόμο, από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, έως τον λόφο.

Κύθνος: Στην Κύθνο, έχουν ένα ιδιαίτερο πασχαλινό έθιμο, το έθιμο της «κούνιας». Σύμφωνα μ' αυτό, την Κυριακή του Πάσχα στην κεντρική πλατεία του χωριού, στήνεται μια κούνια στην οποία κουνιούνται εναλλάξ αγόρια και κορίτσια ντυμένα με παραδοσιακές στολές.

Πάτμος: Στο νησί της Πάτμου, έχουν ένα μοναδικό έθιμο, που κάθε χρόνο έχει την τιμητική του στην χώρα του νησιού και αυτό είναι το έθιμο του «νιπτήρα». Αυτός λοιπόν στολίζεται με βέργια και πολύχρωμα ανοιξιάτικα λουλούδια.

Ύδρα: Στην Ύδρα, έχουν ένα ξεχωριστό έθιμο την Μεγάλη Παρασκευή. Εκεί στην συνοικία Καμίνι, ο Επιτάφιος μπαίνει στην θάλασσα και διαβάζεται η ακολουθία του. Ξεχωριστή θέση έχουν και τα πολύχρωμα βαρελότα που φωτίζουν στην συνέχεια τον ουρανό.

Ζάκυνθος: Στο νησί της Ζακύνθου, ο Επιτάφιος, γίνεται με διαφορετικό τρόπο απ' ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα. Εκεί, σύμφωνα με ένα πανάρχαιο έθιμο, η περιφορά του Επιταφίου, γίνεται τις πρώτες πρωινές ώρες του Μεγάλου Σαββάτου, ενώ με την ανατολή του ηλίου, ο Δεσπότης σηκώνει την Ανάσταση.

Χίος: Στην Χίο, έχουμε το γνωστό σε όλους μας έθιμο, του «ρουκετοπόλεμου». Αυτό είναι ένα έθιμο που έχει τις ρίζες του από την εποχή της Τουρκοκρατίας. Οι κάτοικοι των ενοριών του Αγίου Μάρκου και της Παναγίας της Ερειθιανής, δύο εκκλησιών που βρίσκονται αντικριστά, έφτιαχναν παλιά, αυτοσχέδια κανονάκια, που με τα χρόνια εξελίχθηκαν σε αυτοσχέδιες ρουκέτες.

Ρόδος: Στην Ρόδο, τα παιδιά το Μεγάλο Σάββατο γυρνούν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν τον «Λάζαρο». Ένα ακόμα έθιμο της ημέρας είναι και τα λεγόμενα «Λαζαράκια». Αυτά, είναι πασχαλινά κουλούρια που φτιάχνουν οι νοικοκυρές του νησιού σε στριφτό σχήμα. Τα «Λαζαράκια» συμβολίζουν το σώμα του Λαζάρου που ήταν τυλιγμένο σε σάβανο.

Λεωνίδιο: Στο Λεωνίδιο, γίνεται κάτι μοναδικό. Το βράδυ της Ανάστασης, οι πιστοί των ενοριών, κατασκευάζουν φωτεινά «αερόστατα» τα οποία και αφήνουν να πετάξουν ψηλά στον ουρανό.